

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető
küldemények a szerkesztő-
nek, anyagiak a laptulaj-
donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyom-
dájában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A községi jegyzők emlékirata.

II.

Régi igazság, hogy jogok csak úgy érnek valamit, ha gyakoroltatnak. Az önkormányzat, mely a törvényben megvan, semmit érő papír, ha azzal nem élnek azok, akikre szól a törvény szabadsága. Miért panaszkodnak azután, hogy a dolgok rosszul intézettek, vagy nem úgy, mint nekik tetszik, ha, mikor azok intézésébe befolyhatnának, cseppet sem törődnek vele, bármi történjék. Az önkormányzat nem tűr passzivitást, hanem megköveteli a cselekvő részvételt az ügyek eligazításában. Ritka, mint a fehér holló, széles e hazában az a község, melyben megvolna: a köteleességtudó szabadság, a munkát végezni szerető önkormányzat, a dolgok iránt érdeklődő közszellem, mely nemcsak az izgalmakat kívánja, hanem a polgári feladatokat is hiven teljesíti. Hogy milyen lélek nélkül való dolog az olyan törvény, mely szabadságokat, jogokat ad a polgároknak, melyekkel ezek tunya közönyből nem élnek és bár saját sorsukról van szó, azzal nem törődnek: arról sokat beszélhetnének a magyarországi községi jegyzők.

Pedig országos érdekek az nálunk, hogy értelmi színvonalában emelkedjék a községi közigazgatás, midőn 143 rendezett tanácsú és királyi város mellett 12,780 a kis- és nagyközségek száma és az ország lakosságából 15 százalék városi elemre, 85 százalék községi elemre esik. Áttérve immár a községi közigazgatás vitelére, úgy találjuk, hogy abban a községi jegyző egyedül képviseli az értelmiséget. Eljárásainak nagyrésze hagyján, ha az olvasás és betűvetés mesterségében jártas, nemhogy a községi közigazgatást szabályozó törvényeknek labirintjában tájékozna magát.

A községi elöljáróság élén a községi bíró áll. A községi törvény tőle semmiféle értelmi minősítést nem kíván és rendszeren az eke szarva mellől viszik a bírói székbe. Szolgálati jutalmául a kis-községek 10–30 ft, a nagyközségek 20–80 ft és nagy ritkán adnak több fizetést „első tisztviselőjükhöz”. Ily viszonyok közt nem kelhet csodálkozást azon tény, hogy — kevés kivétellel — csak a törvényes kényszer alkalmazása mellett lehet a község bírói állomást betölteni. Az elfogadás, vagy 100 ft pénzbírság (1886. XXII. t. c. 71. §.) lefizetésének alternatívája közé helyezett földmivesüink, elfogadják rendszeren a beléje ily módon helyezett bizalmat.

És ilyen „kötéllel fogott” bírótól lehessen várni, hogy állása követelményeinek megfeleljen?

A kötéllel fogott bíró rendszeren csak azon esetben tölti ki a 3 évet tisztviselésében, ha község-bírói sáfarkodásában kénye-kevede szerint hagyatik, mihelyt abban ellenőriztetik, mihelyt fenntartása által köteleességei teljesítésére szorítottatik: a szakramentális egy év kitöltése után — nem állván a 100 forint pénzbírság terhe alatt — eldobja magát a bírói pálcát és bucsút vesz a község háza kapufélfájától.

S ha mégis akadnak népünk soraiban, kik a község bírói állásra önként vállalkoznak, ez csak azt bizonyítja, hogy nemcsak a társadalom felsőbb régióiban, hanem még a falvak apró házaiban is megterem az ambíció: „első lenni a gyülekezetben!”

Ákad néha olyan is, ki csakugyan a község érdekeit viseli szívén, midőn a bírói székbe ül. De valljuk be, ritkán van eredménye. Mert vagy kellő értelmiséggel és köteleességérzettel végzi teendőit, ekkor azután a kupaktanács nem akarván „a bíró fejével gondolkodni”, akadályokat gördít tevékenysége útjába s ha a bíró ezekkel szembe száll, akkor, hogy egy divatos — természetesen falusi — műkifejezéssel éljünk: „kipipálják” a tanácssteremből; vagy ha nem, kénytelen a kupaktanács kedvkeresésében serénykedni, minek hasznát csak ennek tagjai látják.

A községbíró tehát — jelen alakjában — mint a közigazgatás számára kijelölt munkakörnek szükséges és hivatott tényezője komolyan

számba se vehető. Innen jön azután, hogy a jegyző — a bíró tehetetlensége folytán végezetlen feladatokat — lehetőleg pótolni kénytelenítettén, a saját tulajdonképeni feladatait kellő pontossággal nem végezheti, minek folytán a szolgabírói hivatalok, ugyis csekély munkaerejüknek nagyrésze sürgüetések, utasítások, kitanításokra és fegyelmi vizsgálatokra fordítatván, ezeknek ebből eredő hátramaradása a vármegyei központi hivatalokat készletti időrabló eljárásokra és így tovább, egy szóval gátló visszahatást gyakorol a községi bíró tehetetlensége közigazgatásunk egész menetére.

S minél több szükséges és hasznos intézkedés hozatik létre a közigazgatás terén és minél nagyobb erélyt fejtenek ki a felettes hatóságok azok végrehajtása körül: annál nagyobb arányokban tűnik ki a községi bíró tehetetlensége, mely ha már ma is nagyon zavarólag hat a közigazgatási gépezet összműködésére, nem lenne szabad bevárunk, hogy azt egészen megakaszthassa.

Ily körülmények közt a községi jegyző vállalra nehezedik a közigazgatás összes munkaterhe. Nemcsak „a falu pennája” már ő, hanem jogi tanácsosa, a községi közigazgatás iktatója, kiadója és levéltárosa, a helyi kormányzat értelmi feje egy személyben, de egyúttal az országos törvények és felsőbb rendeleteknek végrehajtó szerve az állam végső tagjaiban.

S mert ez így van, elérkezett legfőbb ideje annak, hogy a községi jegyző és bíró ügyköre meghatározottassék, hogy közzolgálati viszonyuk okszerűbb módon megoldassék. S azért égető szükség van immár arra, hogy a községi közigazgatás, mint azt a jegyzők emlékirata részletesen és alaposan kifejti, a maga egészében egy vezető és e vezetésért szigorúan felelős kézbe tétessék le.

Ha már a gyakorlatban ugys a községi jegyző viszi a községi közigazgatást, mondassék ki e joga a törvényben is, adassék melléje a szükséges munkaerő, körvonalaztassék precíz módon működésének, köteleességeinek kerete és akkor hisszük, hogy a magyar községek fényre derülnek.

Ne a bíró mellé, hanem fölébe helyezendő a jegyző, ami őt magasabb értelmiségénél fogva ugys megilleti, mert lehetetlennek tartjuk mi is „azon sok részben megalázó állapotot, melynek az iskolázott jegyző értelmi fölénye dacára is bírójával szemben alá van vetve”.

Valóban itt az ideje, hogy felemeljük a községi jegyzőket az őket joggal megillető azon színvonalra, melyen a községi közigazgatás fejének és vezetőjének állnia kell; mert ezáltal nemcsak a községi közigazgatás érdeke nyer, hanem a jegyzők társadalmi pozíciója is, melyet elfoglalván, nagyobb eredménnyel szentelhetik munkásságukat azon nemes és magas célokra is, melyeknek elérése különben a társadalom feladatkörébe tartozik.

A község ügyei iránti közöny leküzdése és a népben azon elfogulatlan érdekeltségnek felkeltése, a mely nemcsak az egyéni érdekek és jogok védelmében nyilvánul, hanem egyúttal a község érdekében is, csak úgy lehetséges és e tekintetben fejlődés csak úgy állhat be: ha a községi közigazgatás élén, mint annak feje, nem a feladataira kiképzetlen községi bíró, hanem az iskolázott, értelmességű jegyző áll.

Azért, ha azt akarjuk, hogy a községi közigazgatás jó, gyors, pontos és igazságos legyen, mentjük fel a jegyzőt azon káros befolyástól is, mely őt alulról fenyegeti és működésének — a legtöbb esetben — gátló akadályul szolgál. Ennek elhárítására törekedett az 1886. XX. t. c. 77. §-a, mely kimondja, hogy a kijelölés jogát kis- és nagyközségekben a tisztújítószék elnöke gyakorolja. A multban e jogot valamennyi betöltendő községi állásra nézve a képviselőtestület gyakorolta, kivételt csupán a község jegyzői állás képezett, mert erre nézve (1871. XVIII. t. c. 83. §.) a hármas kijelölés mellőzésével, a pályázók, ha honpolgárok és a törvényben megszabott kellékeket igazolták, valamennyien jelölteknek voltak tekintendők.

A régi községi törvény ezen rendelkezésével szemben a kormány, tekintettel a tisztviselők minősítéséről szóló 1883. I. t. c. életbeléptetése óta

a község jegyzői állomás elnyerésére szükséges képesítésre és azon nehézségekre, melyekkel a gyakorlatban ezen képesítésnek magánosok által testületileg történő megbírálása össze van kötve, kis- és nagyközségekben a kijelölés jogát a tisztújítószék elnökére kívánta ruházni, mely javaslat a képviselőház által el is fogadtatván: törvényre lett.

E törvényes intézkedés a multtal szemben nagy haladást képez. Mégis — így szól a jegyzők emlékirata — nem nyújt elég biztosítékot az iránt, hogy a választás sokféle befolyásoknak kitelve ne legyen, sőt — sajnos! — nagyon sok azon szomorú tény mellett bizonyít, hogy az illető — t. i. a választásra jogosított — képviselőtestület tagjai a választás előtt sok olyan tiltott dolog iránt fogékonyak, a mely a választás tisztaságára eltörölhetetlen foltot ejt.

Elismerjük, hogy ez tény. A legtöbb esetben a községi képviselőtestület tagjai az eszem-izom korteskedés örömeit többre becsülik a község vitális érdekeinél. Olyan mindennapi, megszokott dolog ez nálunk, hogy ez általában az összes választásokról is elmondható. S mi azért a tisztaságot nem annyira a választásban, mint inkább a kijelölésben keresnők. Nem akarunk itt részletekbe bocsátkozni, csak azt jelentjük ki, mint jellemző tény, hogy bár csak alig 3 éve mult el a község jegyzői választásnak kijelölés melletti gyakorlása óta, mégis majdnem az egész országban megrendült a bizalom ez intézkedés irányában; mert e kijelölésnek oly tisztának kellene lenni, mint a leasett hóhelynek, hogy ahhoz a gyanunak még árnyéka sem férjen.

Másrészt meg a tervbe vett közigazgatási reform alapelvét a tisztviselők kinevezése képezvén, ha a községi jegyzőnek akár a mult, akár a jelen törvény szerinti választása továbbra is fentartatnék, ez oly rendkívüli helyzetet, kiáltó ellenfét képezne, hogy az a reformált állami közigazgatás keretében ugys sem állhatna meg: azért mi nemcsak szükségesnek, hanem a dolog lényegéből kifolyóan tartjuk azt, hogy a községi jegyző választása a kinevezéssel cseréltesék fel.

Erre nézve az emlékirat azt óhajtja, hogy a községi jegyzőt az alispán hármas kijelölésére a belügyminiszter nevezze ki. Teljesen elismerjük ennek jogosultságát és helyességét s enélkül a községi közigazgatás reformját teljesnek és befejezettek nem tekinthetnők.

Hirek.

Királyi biztos. A szerb egyházi kongresszusra királyi biztosnak Nikolics Fedor báró nevezetett ki s az erre vonatkozó királyi kéziratot a hivatalos lap legközelebb fogja közölni.

Kitüntetések. Bajáról írják: Ófelsége a király bonyhádi Perczel József alezredesnek, a 4. honvédszázad I. oszt. parancsnokának, több éven át tanúsított dicseretes, buzgó és eredményteljes működése elismerésül, a katonai érdemkeresztet; Flórián István, a 4. honvédszázad számvevő őrmesterének sok évi buzgó és sikeres szolgálata elismerésül, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter f. é. 10,288. sz. kelt rendelvényével az ujvidéki kir. adóhivatali kerület számára, valamint Ujvidék sz. kir. városra nézve a III-ik oszt. kereseti adónak 1890—1892. évi érvényre való megállapítására az illető évek tartamára alakított egyenesadókievítő bizottsághoz tagul: Vracarics Gliso kovil-szent-iváni jegyzőt nevezte ki.

Kinevezések. A m. kir. pénzügyminiszter Zimmer Ignác ujvidéki II. oszt. vámtisztet, jelenlegi állomáshelyén való meghagyás mellett I. oszt. vámtiszté, Seymann Kornél ujvidéki fővámbivatali III. oszt. ellenőrt a fűmei m. kir. fővámbivatalhoz raktárnokká nevezte ki.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Styrum Mór ügyvédi irnokot a zombori kir. járásbírószághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Kinevezés. A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság Feuerman Manó zombori m. kir. adóhivatali gyakornok jelöltet — ugyanoda díjtalan adóhivatali gyakornokká nevezte ki.

Pályázat van hirdetve a zombori kir. adóhivatalnál IV. esetleg VI. oszt. adóoszt. állásra 2 heti határidővel.

Pályázat van hirdetve 2, volt magyar határvideki családból származó gimn. tanuló részére 120—120 forinttal.

Postaszállítót keres a zombori m. kir. posta- és táviró hivatal.

Az újvidéki gőzmalom-részvénytársaság márc. 10-én tartotta közgyűlését Grossinger Károly elnöklété alatt. A malom munkaképessége évi 120,000 méterre emelkedett s 120,000 frt részvénytökével 12675 frt 31 kr hasznót ért el; egy 100 frtos részvény után 8% osztalékot adott. Igazgatója Krötzer István, kit a malom személyzete, röpirati meglucolatása alkalmából, bizalmi nyilatkozatokkal halmozott el.

Halálozás. Kuláról a következő gyászjelentést kaptuk: Dr. Thomán Jakab és neje szül. Löbl Rozália, egy saját, valamint gyermekeik, István, Izabella, Paula, Bödög, Szidi, Mór és számos rokon nevében, mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy szeretett édes leányuk, illetőleg testvérük Thomán Vilma, folyó hó 22-én reggel fél 4 órakor virágozó élté 20-ik évében, hosszú szenvedés után jobblétre szenderült. A boldogultnak földi maradványai március hó 23-án délután 4 órakor fog az izraelita sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Kula, 1890. március hó 22-én. Béke és áldás örködjön lamvai fölé!

Vadászat a Fertő taván. Egy szabadkai sportmunkától vesszük a következő vadászati leírást: Rendkívül érdekes s élvezetes vadászat folyt le e hó 20—21—22-én a Fertő taván s a Hanságban. E vadászatot résztvettek a következő urak: Justh Zoltán, Vojnits Oszkár s Latinovits Géza. A vadászatot rendezte Madarász Gyula jeles természetbúvárunk, ki a madarak vonulását figyeli a Fertő taván. Gr. Széchenyi Béla szivességből átengedte vadászterületét a Fertő taván. A vadászok csónakokon, bajtokkal két napig felette eredménydus vadászatot tettek. Esett számtalan szársa, vadkácsa, vízi szalonka, kormorán, kócsag, szóval minden, a tavon előforduló vad. Azonkívül a szép vidék is kárpótolta őket. A kapuvári Eszterházy uradalom előzékeny bérleje, br. Berg Gusztáv meghívta őket az Eger-erdőbe nagy sasvadászatra, ott, hol a boldogult Rudolf trónörökös vadászott. Itt rendkívül nagy szívélyességgel lettek fogadva: br. Berg az uradalmi lovasuton vitette ki a Kóháig, onnét pedig dereglyén az Eger-erdőig, mely 26,000 holdnyi kiterjedésű s hol a szarvas s őz csakugy hemzseg. Ott a vadászok egynehány gyönyörű példányt szereztek. A vadászatot künn az erdőn fényes ebéd követte.

Bács-tiszai ármentesítő társulat. F. évi április hó 2. napján délelőtt 11 órakor Ó-Becse társközösség közgyűlése termében a „Bács-tiszai ármentesítő társulat“ rendkívül közgyűlést fog tartani. Tárgyak: 1. Az előző gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. A töltés-építési munkálatok költségeiről szóló költségvetési pót-előirányzat megállapítása 1890. évre. 3. A töltés-építési munkálatokra megszavazott, s költségvetési pót-előirányzattal megállapított költségek biztosítása végett közgyűlésileg már megszavazott költségek véglegesítése és ezen pénzügyvel tárgyalás telt elnökségi intézkedés bejelentése képesében a kiállítandó kötelezvény jóváhagyása. 4. Az 1889. évi számadások felülvizsgálására számvizsgáló bizottság kiküldetése. Kelt Ó-Becsen, 1890. évi március hó 19-én. Gombos Béla s. k., társulati elnök.

Körözés. Német István (Kantiz) súlyos testi sértés büntetése miatt jogerejűleg 3 évi börtönbüntetésre ítélt ismeretlen helyen tartózkodó vádlott nyomozandó s felállítás esetén ezen kir. törvényszékhez leendő kísértetése miatt a legközelebbi kir. ügyészségnek átadandó. Személyleírása: született Ó-Becsen, 1863. évben, ó-becsei lakos, nős, róm. kath., termete közép, arca kerek, szemei világos-kék, haja és szemöldöke szőke, orra és szája rendes, fogai épek, különös ismertető jele: széles, lapos homlokai bir. Ujvidéki kir. törvényszék.

Piacunkról. Általános feltűnést keltett pénteken az eladásra ideszállított gyümölcsfák általános kelete és rendkívül bő készlete. Öröndetes jele ez annak, hogy a fatenyésztés iránti érdek a legszélesebb mértékben terjed. Nemcsak a szomszéd községekből hoztak szebbnél szebb fákat, hanem szlavóniai, sőt szegedi kertészek is árultak eseményeket. Mi több, a városi kert is képviselve volt egy toprongyos, piszkos és csupán szerbül beszélő drombó képviselőjében, néhány darab kimustrált almával és girbe-görbe barackfával. Nem egy előkelő ur, városatyá és városi főtisztviselő fejezte ki hangosan abbéli pironkodását, hogy míg a város kertjéből 20 kr ért sem veszik a eseményeket, addig a 40—60 kros vidéki fát mohón kapkodja a közönség. A városnak drága költségben fenntartott kertészet van és ha valaki szép vagy megbízható fát akar venni, hát kénytelen idegen helyekre fordulni. Mindez másképpen lenne, ha a kertész arra volna utalva, hogy az általa nemesített fák jövedelme képezze az ő javadalmának forrását. Akkor aztán a fatenyésztés, a eseményeknek elterjesztése, szóval az ebbeli renomé megszerzése képezne az ő fő gondját; nem pedig a virágkereset, melyből a terhekkel viselő nagyközönségnek nincsen semmi haszna. Nem irigységből írom e sorokat, hanem azért, mert szeretném, ha a polgármester ur mindenre kiterjedő figyelme a jövő pénteken e tekintetben végig szemlélne a Szentháromság környékét. Egy kertészeti vál. tag.

Gyilkos szerkesztő. Tomics Jásó, a „Zasztava“ gyilkos szerkesztője, kit az újvidéki kir. törvényszék a minap életfogytiglan való fegyházra ítélt, dr. Visontai Soma budapesti ügyvédet kérte föl további védelmének elvállalására. Visontai már Ujvidékre érkezett és a törvényesektől 15 napi halasztást eszközölt ki az írásbeli fölébebeszés benyújtására. A védő hosszasan értekezett védenével, kinek a főügyészség kivételesen megengedte, hogy fogságában hírlapokat olvasson.

Hajók járása. A személyzállító hajók a Dunán immár minden irányban naponként járnak; a Tiszán pedig e hó 25-én lesz az első menet.

Lelelezőknek. A p. ü. közg. bíróság döntvényileg kimondotta, hogy a lelet haszna nem egvedtül a főlevőt illeti, hanem részestülnek belőle a segéd hivatal többi tagjai is.

Megszökött. Stahl Mihály iparos tanonc kulai illetőségű, 18 éves, barna hajú, alacsony termetű, jól táplált, kék posztó ruhát, fehér kötött harisnyát és papucsot viselt, f. évi március hó 12-én Galam Jánostól megszökött. Kulai szolgabíró.

A bácskai cukorgyár. A „Neues Wiener Tagblatt“ március 20-iki számában ezeket írja: Tagadhatatlan tény, hogy a magyarok ha hazájokra és hazai mezőgazdaságukra valamint hasznosnak látnak, azt tüzzel-vassal iparkodnak létesíteni. A többiek közt a cukoripar meghonosítására nézve mindent elkövetnek; s a már létező s létező magyar cukorgyárak, míg egyrészt hatalmasan emelik a magyar mezőgazdaságot, másrészt nagy konkurrenciát csinálnak a cseh és morva cukorgyár-

raknak. Legújabbban a mezőgazdaságilag előrehaladott és termékeny Bácska tervezte egy cukorgyár létesítését. Az eddig megejtett termelési kísérletek egy mennyiség, mint minőség tekintetében oly fényesen ütöttek be, hogy Bácska ezen terve teljesen indokolt. E kísérletek szerint ugyanis átlag egy kat. holdon 250—300 métermázsza termett, és a répban a hivatalos vegyvizsgálatok oly magas cukortartalmat tüntettek ki, hogy sok, már működő gyár környékén nem terem oly magas cukortartalmu. Amint értesülünk az ottani gazdasági egylet nagy tevékenységet fejt ki a cukorgyár létesítésében s az előmunkálatok eddigi eredménye után bizton várhatjuk, hogy a monarchia legaldottabb vidékén nem sokára cukorgyár kényéne füstölög.

Olcsoőbb díjazás Baja és Budapest között. Baja város törvényhatósági bizottsága felterjesztést intézett a kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez, hogy baja-budapesti vasúti vonalszakasz menetdíja mérsékeltesse. Ezen felterjesztés folytán a miniszter úr megengedte, hogy a baja-budapesti viszonylata XIV. vonalszakaszról a XII-ikbe declassifikáltassék. Ennélfogva f. hó 20-tól a menetdíjak Bajáról Budapestre (vagy viszont) a következők: a) gyorsvonaton, az I. osztályban 7 frt 20 kr, a II. oszt. 6 frt, a III. oszt. 3 frt 60 kr; b) személy-, omnibus- és vegyes vonaton, az I. osztályban 6 frt, a II. osztályban 4 frt 80 kr, a III. oszt. 3 frt.

Malomkö-gyár létesült Ujvidéken. A gyárat Redlich-Ohrenstein és Spitzer beocsini cementgyár cég állította föl s készítményeit leginkább Német, Dán- és Svédországba ekszportálják.

Halálozás. Ujvidéken Pucsay Ferenc egykori jómódú lisztkereskedő és malomtulajdonos a napokban 74 éves korában elhunyt.

Meghívót kaptunk a f. hó 29-én a Hanczmann-féle szállodában rendezendő zártkörű, jótékonycélu, táncal egybekötött thea-estélyre. Személyjegy 1 frt; család-jegy 2 frt. Ki rendezi az estélyt, a meghívóból nem tűnik ki, hanem azért „felülírtetések“ köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak.

Fizessük ki adónkat. Akik a jövő évben választási jogukat gyakorolni kívánják, azok az 1875. évi VI. t. c. 1. §-a értelmében siessenek mult évi adójukat f. évi április hó 15-ig kifizetni, mert ellenkező esetben legsebb polgári jogaikról fosztatnak meg.

Kimutatás. Az Osztrák-Magyar Bank beküldötte m. évi Ertesítőjét. Ebből látjuk, hogy a szegedi bankfiók, mely Baja, Ó-Becse, Szabadka, Ujvidék, Zenta és Zombor városokra, tehát vármegyénk kereskedelmének összes gőpontjaira kiterjed, a mult évben leszámított: váltókban és értékpapirokban 9,812,093 frtot; kézi zálogra 555,900 frtot, utalványokra 1,788,191 frtot, külföldi váltókra és átmeneti papirokra 2,980,913 frtot. Összesen forgalmazott 12,455,097 frtot; ezen üzletek után 100,211 frt nyers jövedelmet vett be, melyből 40,426 frt 30 kr kiadást leszámítva, mutatkozik tiszta haszon 59,784 frt 69 kr. Érdekes lehet a hitelkereső közönségre tudni, hogy a szegedi főintézet bíráló-tanácsosai: bégavári Back Ernest, Gál Ferenc, Grasselli László, Katali Nándor, Leopold Rezső, Ligeti Sámuel, Lillin Károly, Ormódi Béla, Pósz Alajos, Prosznitz Vilmos, Rainer Ferenc, Rozenbaum Adalbert, Tóth Péter, Wagner F. A., Zsótér Andor. — A Bank elnöke Köszegváry Lajos ur, akinek vármegyénk közigazgatási föllemlése körül, bár kevesen tudják, ritka érdemei vannak; mert iparunkat, kereskedelmünket s nagyobb pénzügyeinket végre is csak az az olcsó hitel tartja versenyképes állapotban, a melyet nagyobb pénzügyeink az ő pontos helyi ismeretekben alapuló jóakarata folytán élveznek. Nincsen vármegyénkben az a garaskrajcára dolgozó segélyvezető, mely kikerülne az ő éber argus-szeméit. Es ahol tiszta kezeléssel, bizalomkeltő kezeléssel találkozik: ott ő az olcsó hitel áldását pártatlanul osztogatja. Örülhet addig a bácskai üzletvilág, míg Köszegváry ur áll a szegedi bank-fiók élén.

Műkedvelői egyesület. Az izraelita fiatalosság műkedvelői egyesületi létesítését törekszik; ezen egyesület idovel jótékony célokra is fog előadásokat rendezni. Csak mindég a legkevesebb költségekkel rendeznek jótékony célu előadásokat.

Nyilvános panasz. A vasárnapi vásáron Schnitzer József, Szávai György és Haberstró Antal bezdáni szabó-iparosok midőn szokott — a kapitányság által megjelölt vásárok alkalmával kijelölt — rendes helyeiket elfoglalták, egy rendő „elhurcolkodás“-ra szállította őket fel s mutatott valamely félreesőbb helyet számukra. A helyhez közt jogaikat védő iparosok felvilágosítást kértek a rendőrtől, majd pedig a szomszédos zombori iparos társaitól, mert a felszólítást sem térszűke miatt, se pedig az árúknak szakmabeli csoportosítása indokából nem látták igazoltnak s míg a rendőrk sarkon fordulva egyszerűen „kapitánysághoz“ utasította őket igazságot keresni“, addig a velük egyenlő keserű kenyéren rágódo iparos társaik olyanféle kárörvendő archunyoragatásban adtak a rendőrk eljárásának helyeslést, hogy önértékes vidéki iparosaink munkatársainak kollegiális maguktartása a garason szerzett előnykeresés benyomását tette, melynek hírtelen hatása alatt egy-két rövid „iparos miatyánk“ nyomatókos elmondása után sátraikat összeszedték s hazamentek. Sajnáljuk, hogy panaszlók sem a rendőrk, se pedig bemutatás végett kollégáik nevét szerkesztőségünknek be nem küldték, de hisszük, hogy a főkapitányságnak ismert erélye ezen felszólalás alapján kiküldött közegétől megtudja a tényállást s a jogtalan beavatkozást e részről megtorolja s esetleg a panaszlókát értesíti. A mi pedig a kollégákon szerzendő elégtételadást illeti: csak helyeselni tudjuk a velünk közölt tervezetet, ha t. i. otthon, a bezdáni vásárokban jövőben oly hosszú sátorokat állítanak fel, hogy a neveiket elhallgatott zombori iparos-társaik méltó helyeikre: ki a „juh szélre“ a szatizsicsi cigányok közé szoruljanak. A három megsértett. (Kár volt mindháromuknak a kapitányság elé nem fáradni; ott bizonyosan kaptak volna, ha nem elégtételt, legalább felvilágosítást. Rovv.)

Az ó-morovici ev. ref. egyház gyászja. Az alsóbaranya-bácsi ref. egyházmegyének egyik legregebben munkálkodó lelkesítő, Edelenyi Hercegh Ferenc, ó-morovici ref. lelkész, március hó 8-án két havi gyengélkedés után jobblétre szenderült. Eletkora 84, hivataloskodása 53 évre terjedett. A boldogult a megtestesült becsület, egyszerűség, a lelkes kötelességérzet mintaképe, a tanítók atyja s népes gyülekezetének igaz lelkipásztora volt, aki minden erejét arra fordította, hogy egyházát anyagilag és szellemileg felvirágoztassa, az iskolákat pedig a kor színvonalára emelje. Ez ezen kiü-

zött céljait el is érte, mert egyházának 15 ezer frt alapítványt szerzett, diszes, új iskolákat építtetett s azokat a szükséges taneszközökkel ellátta. A saját kényelmét nem kereste s az ódon szerű paplakat is megelégedett. Nevét igen szépen örökölte meg azáltal, hogy egyházának az 1887-ik évben 2000 frtot adományozott. Ő testileg világtalan volt; de lelki szemei láttak s azzal kereste fel az oltárt, mely körül 49 évig forgolódott s arra tette le a drága áldozatot. Ugyanazon évben kelt végrendeletében az ó-morovici egyesületi kisedővődnak, melynek tiszteltbeli tagja volt, 1200 frtot hagyományozott. Valóban ő oly emléket állított nevének, mely nem halványodik el az évek hosszu sora alatt sem; de sőt új fényben lobog fel azoknak keblében, kik jótékonyágának tárgyává lettenek. Vajha követnék az ő példáját az egyház kormányzó testületének tagjai s törekednének a jótékonyág nemes művét fejleszteni, hogy fényesedvén világosságuk másoknak is, mint a tartóra helyezett gyertya, hasonlókép igekezdének dicsőíteni a mennyei atyát. A boldogultnak temetése f. hó 10-én délelőtt történt roppant néptömeg jelenlétében és részvétel mellett. A boldogultat lelkesztársai és ismerősei, derült nyájas viseletéért s vig kedélyéért — mely halála előtti napon sem hagyta el — melegen szertették; az egyház tagjai mint valódi lelkiatyát siratják, az egyház pedig mint jöltevetőjét gyászolja. A gyászszertartást végezték: a ház-nál meglátó s mélyen átérzett gyászbeszédet és imát mondott t. Tóth Sándor feketehajjú lelkész; a templomban t. Szendy Lajos paeséri lelkész az elhunytat igaz mivoltában feltüntetve, a gyülekezetet könnyekre fakasztotta; a nyilt sir mellett t. Szabó Lajos, mint a boldogultnak helyettese, érzékeny bucsubeszédben mondott istenhozzátót az elhunytak; a felomozott sírnál pedig az egyház kántora, Kovács Gyula, egy költeményt mondott el, mellyel a boldogult érdemeit méltatta. Az udvaron, a templomban és a temetőben énekar is működött, a nagy fiúiskola nevédekéi pedig kéthangu énekléssel figyelmet gerjesztettek. Boldogult lelkipásztor! e sorokban az emlékezet parányi lombját teszem le sírhalmadra. Nyugodj békén temetőnk egyik s még életében általad megválasztott legszebb pontján, s már több évvel ezelőtt elkészült sírboltodban, ki oly sokakat kísértél a végnegyugalom helyére; mert őrizt az a kegyelet, hű emlékezet mindaz időnek végéig. Egy presbyter.

Táncmulatság. Az izraelita fiatalosság e hó 29-ik napján táncmulatságot rendez a Hanczmann-féle vendéglőben. Fényes sikert és kitartó jó kedvet kívánunk.

Érélyes bíró. Ó-szivaci levelezőnk írja: Január hóban volt szerencsém megírhatni azt, hogy Hetteszheim Fülöp, akkor megválasztott községi bíránkban egy igazán derék, a köztügyet és a község javát szíven hordozó férfit nyertünk. Alig mult két hónapja, hogy bíróvá választott, már is olyan mulasztásokat pótol, melyeket már évtizedekkel ezelőtt igen tüdővs lett volna létesíteni. Legelőször is a mult hónap 15-én tartott rendes képviselőtestületi gyűlésen indítványozta, hogy az eddigelé semmire sem használt, ugynevezett „Gänseweide“ moosaras fekvésű, egészségtelen helyet illesse be a község fűzfákkal és kerítéssekkel be köfállal. Ezen indítványa a községi bírónak egyhangulag elfogadott és annak keresztülvitelére az elüljáróság bizottat meg. A másik indítványa az volt, határozta el a képviselőtestület, hogy a község területén, minden utcasarkon egy-egy lámpa állíttassék fel, szintén elfogadott. A két határozat közül az egyik már testté vált, amennyiben minden utcaszegleten ott terjesztik az új lámpák a világosságot. A másik határozat is nem sokára végre lesz hajtva, mert már igen előrehaladott stádiumban van a munka. Körülbelül 1000 darab fűzfát fognak elültetni. Ime, amit eddig mindenki lehetetlennek tartott, azt rövid két hónap alatt megvalósította Hetteszheim Fülöp, kibén a kitartás és akaraterő egyaránt megvan. Midőn ezen intézkedéseiről az egész közközlakosság köszönetét fejezem ki, egyuttal kitartást kívánok neki további működéskéhez. H. I.

Himen. Varga József, cservenkai segélyszövetkezeti könyvvezető, f. hó 16-án váltott jegyet Végler János szivaci róm. kath. kántor, Gizella leányával. Az esküvő május hó 6-án lesz.

Vasúti vendéglők. A szegedi magyar államvasúti üzletvezetőségűl vesszük a következő levelet: Becses lapja f. évi március hó 7-én, 19-ik számában „Panasz“ cím alatt megjelent közleményére, van szerencsénk a t. szerkesztőséggel tudatni, hogy a beklüldött panasz téves információkon alapszik, amennyiben ugyanis az ottani állomást a pályavendéglő előnyeitől megfosztani egyáltalában nem szándékoltattott. Hogy ott jelenleg pályavendéglő nincsen, abban találja indokát, hogy a volt pályavendéglős hanyagsága következtében az épületen nagyobb javítási munkák váltak szükségessé és azt a helyreállításig be kellett záratnunk. A helyreállítási munkálatok folyamatban vannak, s miután a munka f. é. április hó közepéig előreláthatólag be fog fejezteni, intézkedtünk, hogy a pályavendéglő f. é. május hó 1-én ismét bérbeadhassék.

A fiatalosság mult szombat utolsó táncmulatsága fényben, jókedvben és sikerben az eddigiek között tulajdonképp első volt. Helyes eszelekedett volt mindenkéül a „Vadászkürt“ termébe menni át s aztán a vendégkoszort meggyobbítani. Mind a két tény új életet, vidámbb pezsgést szült. Elég, ha annyit mondunk, hogy az első négyest harmincnyolc pár táncolta s a hölgykoszortban igazi előkelőséget lehetett látnunk. Sőt mintha a női öltözékek is fényesebbek és báliásabbak voltak volna, mint az eddigi ifjúsági ilyféle mulatságokon. Pedig utcai öltözékekről volt szó. Eppen ezért — hogy jövőben az ily fény többleket vissza ne riasszon a részvételtől — dicsérettel emeljük ki a négy legesszerűbb (mosó-szövet) és mégis igen izléses öltözéki hölgynek: Heindlhofer Etelka, Falcione Józsa és Mariska és Schwarzer Gizella k. a. ruháit. Legyen ez az uralkodó divat jövőben. A mulatság a viradó reggeli óráig tartott széles, feszelen jókedvvel. S a fiatalosság dicséret érdemel fáradsatlan tánckedveért. A helybeli tisztikar távollétét az ő buzgalom teljesen helyettesítette. — A hölgykoszortban ott láttuk az asszonyok közt: Sándor Belánét, Schmausz Endrénét, Danczer Kornélnét, Csihás Benónét, Mihályi Jánosnét, Dobák Belánét, Schwarzer Emilnét, Késmárky Belánét, Drakullits Pálnét, Poppovits Dusánét, gyulai Gaal Istvánnét, Jerkovits Antalné, Roheim Károlynét, Bosnyák Jánosnét (Bezdan) Ergh Mihálynét (Kernyaja), Kósa Jánosnét, Oltványi Ferencnét, Radocsay Jánosnét, Csicsáky Mihálynét, Heindlhofer Róbertnét, Falcione Lórinénét, özv. Schneider

baurend
zsfené
tak: A
Berta,
risika,
Heindl
Késmar
niker,
bauer
a fiatal
ily fény
K
Bodro
és 10-
E
nagy,
Latinov
K
katonai
böl a v
Taval
ságos na
ló vezet
nyatlás
tenni,
nyatlani
terhére
hogy a
gyadins
gék k
általán
a katon
tot, neu
Te
kedvez
uteakon
cikkek
lanyla.
U
zenemű
Leányok
rouyi Pál
ifjúság-
báznak a
(Ismerle
sim: f
Az
is, kik a
teljesítte
llettel adó
meltán fo
E te
jár, de m
Ezt
lehet elm
Az o
toetska, c
zolja azt.
Ne m
nagyobb
mielőtt az
hitelt érde
nem látjuk
közöljük,
érdeme ju
okból, me
javára ü
óket, meg
lyeztetve
akik a hu
lakoltak.
Ha p
feltevése
jót, nemese
mesíti az
van alkalm
nyugszunk
Azét
puhatolass
a mennyit
gyére is sz
A mi
nemes az
jon nyugsz
ságharc a
Tegna
műkedvel
jövédelm
Szép a
lom volt ta
nemzetiség
a néha bou
lenten. Ed
tartani, es
A na
zenés hang
köztül és j
mosan volta
mes cél élér
Magáro
nem kívántu
lehetett. Ne
a gyakorolt
replők a gy
amennyiben
a sugó mag
álmat aludta
Az algy
ságos intézk
részben szesz
évezett, a reg
tán az eddig

bauernét, özv. Sztipicsnét, Gräff Nikáznét, Kalapsza Józsefnét és özv. Fericsnét. A kisasszonyok közül ott voltak: Alföldy Berta (Apatin), Csenkey Mariska, Dobák Berta, Ergh Jozefin (Kernya), Falcione Józsa és Mariska, Ferics Klementin, gyulai Gaal Irma és Margit, Heindlhofer Etelka, Jerkovits Zsófia, Kalapsza Bella, Késmárky Ilonka, Mihályi Bella és Irma, Roheim Zsenike, Sándor Erzsike, Schwarzer Gizella, Schneiderbauer Elza, Tessényi Flóra és Vilma. — Kívánjuk, hogy a fiataliságnak jövőben rendezendő minden mulatsága ily fényesen sikerüljön!

Közsegjegyzői szigorlatok tartatnak Bács-Bodrogh vármegye szigorló bizottsága előtt jövő hó 9-én és 10-én.

Esküvő. Baján Kőber Elemér es. és kir. főhadnagy, f. hó 18-án vezette oltárhoz a kedves és bájos Latinovits Hermin kisasszonyt, Latinovits Lázár leányát.

Katonai lovásár. A Zomborban tegnap tartott katonai lovásárra összesen 260 lovat vezettek elő, melyből a vásárló bizottság 13 drbot vett 200—300 frtért. Tavál háromszor ennyi ló volt a vásáron; de mert tulajdonos nagy volt a válogatás, az idén már csak 260 db ló vezetett föl, ami a tavali 850-hez képest, nagy hanyatlás. Erősen hisszük, vagy legalább is van ok föltenni, hogy jövőre még rohamosabbat fog a kínálat hanyatlani. Mert hiszen a gazdáknak pár napig itt lebzselni terhére esik, kivált ha olyan kicsiny a valószínűség, hogy alig 5% kínált ló kerül megvételre. Azt pedig gazdáink érdekében határozottan kérnünk kell, hogy tegyék ki a hirdetésbe, ha szűrké lovakat elfogadni egyáltalán nem lehet. Mert azt nem mindenki tudhatja, hogy a katonaságnál szolgálati lónak a szűrkét, mint célpontot, nem szeretik.

Tavaszi vásárunknak verőfényes szép idő kedvezett; nép szokatlan nagy számban nyüzsgött az utcákon és tereken. A kínálat úgy jószágban, mint kézműcikkben rendkívül nagy volt, a kereslet ellenben lanyha. Szóval a vásárok kora lejárt.

Irodalom.

Új zeneművek. Rózsavölgyi és társa es. és kir. zeneműkereskedésében megjelent és kapható „A Kádár Leányok.” Eredeti népszimnű 3 felvonásban. Irta Sopronyi Pál, zsette Lányi Géza. Ára 2 frt. — „Arany ifjúság.” Keringő. Irta és a budapesti 1890. évi jogászbálnak ajánlja O' Donell grófné Tarnoczy Malvina.

Ó-Becse, 1890. március 21.

(Ismeretlen hősök emlékére való gyűjtés; műkedvelői előadás; gymnasium; felelős őrseg; vandálistikus; gőzmalom; keményítő-gyár.)

Az a nemzet, mely nagyjai vagy azok irányában is, kik a hazáért, a haza érdekében kiválóbb kötelességet teljesítettek, ezért éltek vagy ezért haltak meg, kegyelettel adózik, az a nemzet a világ művelt nemzetei közt méltán foglalhat helyet.

E tekintetben a magyar nemzet ha nem is legelőjár, de mindenesetre az első közé sorolható.

Ezt tapasztaljuk és tapasztaltuk naponként s ezért lehet elmondani: „Magyarország volt is, lesz is!”

Az országban Ó-Becse egy igen szerény kis pontoska, de a legközelebb megindított mozgalom beigazolja azt, hogy igen fényes pontoska is.

Nem akarom azt vitatni, hogy a temetőnkben levő nagyobb sírhant kit fed és igen helyeselem azt, hogy mielőtt az abban nyugvók kiletét, elhalálozási módjukat hitelt érdemlőleg minden kétséget kizárólag megállapítva nem látjuk, az emlékre való gyűjtést ne oly címen eszközöljük, hogy az határozottan a sír ismeretlen lakói érdeme jutalmazásául történjék, helyeslem az eszmét az okból, mert lehetséges, hogy a puhátolás csakugyan azok javára itt ki s így 42 évi elfeledtetés után megismerjük őket, megismerjük az okot, mely őket abba a sírba helyeztetted és így utólag röjjük le a hála adóját azok iránt, akik a haza szent ügyének védelme közben életükkel lakoltak.

Ha pedig a puhátolás vagy éppen semmi, vagy a feltevés ellenkező eredményt szűlné, akkor is csak jót, nemeset cselekednénk, mert maga a jóakarát is nemesíti az akarót; a mi pedig a befolyt összeget illeti, van alkalom azt százféle nemes célra is fordítani, megnyugszunk abban a boldog tudatban, hogy jót akartunk.

Azért a mily kívánatos, hogy a való tényállás ki-puhátolassék, a gyűjtés által ez is könnyebben elérhető, a mennyiben az ily puhátolás igen gyakran pénzületi segélyre is szorul.

A mily nemes volt az eszme megpendítése, ép oly nemes az az indítvány is, hogy tudjuk meg előbb, vajjon nyugszik-e temetőnkben olyan valaki, aki a szabadságharc alatt a haza védelmére életével adózott?

Tegnap este volt a nagyvendéglő dísztermében a műkedvelői előadás, mely a kérdéses célra igen szépen jövedelmezett.

Szép anyagi siker, de szép erkölcsi is, mert alkalom volt tapasztalni azt, hogy a községtinkbeli testvéremzettség is szép számmal jelent meg az előadáson, a néha bomlani induló jó egyetértés helyreállítását jelenteni. Edes Istenem! mily könnyű az egyetértést fenntartani, csak a viszonyosság elvét kövessük.

A napokban tartott egy szerb nemzetiségű jeles zenész hangversenyt. Megjelentek számosan a magyarok közül és jól mulattak. Viszont a tegnapi előadáson számosan voltak, a szerbek is jól mulattak, de még a nemes cél elérését anyagilag is elősegítették.

Magáról az előadásról kevés a mondani való. Sokat nem kívántunk, ehhez képest kaptunk annyit, amennyit lehetett. Nem vártunk művészi előadást, mert hisz ilyet a gyakorolt színészek se gyakran produkálnak, de a szereplők a gyakorlott színészeket tettek annyiban, amennyiben szerepeiket jól betanulták olyannyira, hogy a sugó magát szűk odújában megútván, a boldogok álmát aludta a nélkül, hogy bármi fennakadás is lett volna.

Az algyrnásium felállítását ki van mondva. Saját-ságos intézkedése a fátumnak. Amit a község a nagyrészen szesz italok fogyasztásából eddigelé hasznolt élvezett, a regálé megváltási törvény életbeléptetése folytán az eddigi hasznolt ugyan elesik, de kárpótlásul

olyan tőkét nyert, amelynek kamataiból a tanulni óhajtó ifju nemzedéke fejlesztí szellemét. Szellem, (szesz, spiritus) fogyasztása teremtett olyan tőkét, melynek kamatai segélyével a szellem fejlesztetik! Tudom, hogy el is gondolják némelyek, ha már szesz italok fogyasztásából eredett haszon elvesztése iránti kárpótlás címén nyertik a rengeteg summát, talán leghelyesebb volna azt örök alapítványkép kezelni azon célra, hogy bizonyos időszakokként óriási áldomások rendeztesse az azon boldog idők emlékeztetere, a mikor Ó-Becse község valamennyi korcsmárosa és italásútója legalázatosabb hűbérese volt a község, illetve a regáléből. No de lát a többség azt gondolta, hogy jobb lesz a gimnázium, így hát el is határozatott az első osztálynak már a jövő tanévben való megnyitása. Megérdemlik azok, kik ez eszmét megpendítették s kivételhez igenlő szavakkal hozzájárultak, hogy igen soká éljenek!

De hát nem hiába komédia az élet s így az emberek nagy része is komédia!

A képviselőtestület többsége kimondta: legyen világozás, legyen gimnázium! Majdnem egyidőben pedig: legyen sötétség. Mert mi egyéb is lehet sötétség az a határozat, hogy a miniszterium, a megye, a vagyonbiztonság már évek óta, de a szabadtai negyedmillió lopás tettesekinek kipurátolása óta még inkább tiltják a felelősóri intézmény folytatását, Ó-Becse község ezen indokokon magát túltéve, ismét felfogadta a felelős öröket, de most már nemcsak azért, hogy felelős őrseg legyen, hanem még azért is, hogy a volt felelős ör biztos is újra az maradjon, mert csakis így magyarázható az a körülmény, hogy egy jómódu, feddhetetlen előéletű polgár 500 frttal olcsóbban vállalkozott, ablakbetörések és padok ellopásából eredő kárakért és felelősséget vállalni hajlandónak nyilatkozván mégis a régi, nem nagy közkedveltségnek örvendő, kevesebb anyagi biztosítékkal rendelkező bizost fogadták fel a község világos kárára, azt, akinek még az a jó szokása is megvan, hogy legényei közt világos tolvajt, órgázdát is megtúr, dacára, hogy e miatt a felsőbb hatóságánál fejlejtetés is tétetett.

Hisszük ugyan, hogy a megyei törvényhatóság az egész eljárást meg fogja semmisíteni, de ha netán mégis elnézné a felelős őrseg intézményt, legalább a felfogadott személyére nézve kell, hogy megsemmisítse, mint aki 500 frttal többé kerül a községnek, mint a másik.

Rég történt a felfogadás, de nem hallottuk, hogy jóváhagyás végett felterjesztett volna; vagy talán ismét az a tavali dolog fog ismétlődni, hogy a község oly időben terjesztette fel, a mikor már csak az utolsó évnegyedes közgyűlésben lehetett tárgyalni s így, míg a határozat leérkezett, már az egy év szerencsésen telelt s a jó örbiztos nagyot nevetett a markába.

Hát szabad egy községnek a fennálló rendeletekkel szemben ily magaviseletet tanusítani?!

Hogy még mindig nagyon távol keleten vagyunk, ezt a következő is illusztrálja. A városliget mellett elvonnuló túltés tiszai oldala, majdnem a folyó partjáig fűzekkel volt beültetve, hogy egyik oldalról a liget, a másikon e fűzek az túltés egyik legszebb sétálfelvé alakították át. A napokban azután egyszerre eltűnt mindez, vagyis a fűzfákat egytől-egyig kivágyva láttuk.

Természetesen kérdést intéztünk e miatt, abban a hitben levén, hogy talán a bíró ur vágatta ki őket, a mint a ligetbe vezető két legszebb fasor tetejét is lefűrészeltette. Kérdésünkre válaszul nyertük, hogy bizony a fűzeket minden parancs nélkül kivágták olyan emberek, akik a „tied és enyém“ fogalmakat összezavarni szeretik. A községi rendőrbiztos beszéli, hogy ő 27 kocsi-ra valót összeszedetett s a községház udvarára hordatta, egyidejűleg a tetteseket a bíró urnak fel is jelentette, de semmi intézkedés nem történt ez irányban, hogy az illetők megbüntetésének. Ilyen csakis a barbár keleten történhetik meg, azért vagyunk a keleten.

Hogy egyeztettsük össze az ilyen dolgot azzal, hogy készültünk a nagyobb iparvárosok közé lépni, amennyiben nagy gőzmalom és keményítő gyár létesítésén fáradoznak az ehhez értők és tőkéiket biztos vállalatokba fektetni szerető polgárok?!

A hol 27—30 kocsi-ra való előfát lehet kivágni, elhordani anélkül, hogy az illetőknek ehhez joguk, megbiztatásuk volna, anélkül, hogy azonnal tetten éretnének, hiszen akkor a létesítendő gyárak eszközei, készletei is ki lesznek annak téve, hogy egy szép napon arra virradnak a részvényesek, hogy nines mivel, nines mit gyártani, mert valaki a legszükségesebbeket jónak látta elvinni.

Pedig mégis a nyugat felé hajlunk inkább. Maholnap egy nagy vasuti hálózat központja lesz Ó-Becse. Eddig van vasutunk Szabadkáról ideig. Igaz ugyan, hogy nem valami ujkori gyorsasággal röpjül, de hát nem tehet róla, ha a petrovoszellói ordináncos lovai olyan gyors-röptűek!

Egy vonat indul Ó-Becseről Ujvidékre, egy pedig Titelbe. Nem sok idő múlva a török-becsei is összekötetik a verbászival s akkor Ó-Becse az a hely lesz, ahol minden van a nyugatból, keletből. Csodálom, hogy még királyi táblát nem kért; mert már az a jelszó: nem is város, ha nines királyi táblája.

Ily rohamosan haladó városhoz tehát éppen nem illő, hogy sokkal kisebb községet utánoz, ériem Szent-tamást, ahol a felelős őr intézmény szinte virágzik s ahol még megelőztek az őrseg felfogadásában!

(Folyt. köv.)

Az én igazi műsámhoz.

Lelkem minek nem hitte, múzsa!

Dicső, fenséges lényedet!

Eszmény, kinek nines vére, húsa,

Az vagy, s teremt a képzelet.

Eszmény vagy, bűvös és mosolygó,

A csillagok testvére csak . . .

Fönn, fönn a végtelenbe' bolygó

Fényből, sugárból szótt alak.

Ki megtetszék neked, kegyelted,

Százezrek vágya nem zavar,

Magasba csak a sast emeltd,

Fetregjen lenn a kis rovar.

Gyötrelmes küzködések ára:

A könny, imádság mind hiu!

Nem adtal csókot homlokára — —

Boldogtalan, szegény fiu! . . .

Boldogtalan, bús rabja voltam

Pillantásodnak egykoron,

Haldokló ábrándról daloltam

Jajtól kesergő lantomon.

Mondád szigorral: oh nem e dal,

Nem ez az ének énekem . . .

Mig hozzám ér, bűd hangja meghal,

Nem értem meg, nem érzem.

Nem kellesz már nekem, te múzsa!

Fényből, sugárból szótt alak!

Én voltam hát kegyed koldúsa,

Én, aki ugy imádtalak? . . .

Maradj eszmény, bűvös, mosolygó . . .

Elérhetetlen magasan . . .

Fönn, fönn a végtelenbe' bolygó . . .

— Itt lenn varázsoz odavan.

És jöjj, te kedves, jöjj, te édes!

Új ide mellém, szép leány!

Szemed mosolyg, ajkad beszédes . . .

És arcod bűvös, halovány . . .

Oh arcod tiszta, szűz papirlap . . .

Nines írva semmi, semmi rá . . .

Nem lesz soká így, végre birlak! —

Hogy szívem e kéjt megbírá!

Hadd írom már rá költeményem,

Mely édesebb, szebb, mint a dal;

Mely ott termett a szív hevében

A szerelem rózsáival.

Mosolygjon arcod rózsapírja,

Többé ne légyen halovány;

Mig ajkam ezt a verset írja,

Te léssz múzsám, te szép leány —

És forrón, lángolón ölelj meg,

Ajkaddal zárd le ajkamat,

Ugy élvezük mézét a verset,

Ha java szívünkben marad.

Ne tudja senki, szép virágom,

Mit benn a szív tovább dobog . . .

Ne tudja senki a világom,

Hogy múzsa, költő . . . boldogok.

Völgyi Gusztáv.

Üti- és vadászélményeim a föld tulsó felén.

A mult 1889. év szeptember elején több hónapi tartózkodás után odahagytam a párisi világiállást s egy régi barátom sítregető meghívására a La Bourgogne gözösn New-York felé vettem utamat, onnan pedig a 3000 angol mérföld vagy 4600 kilométernyire levő Montanába, az Egyesült államok északnyugoti szögletének ez új államába. A vasutazás öt nap és öt éjjel tartott megszakítás nélkül, prairieken, erdőken, hegyek és puszták között repülve át s végre arra a vidékre jutottam, mely csak a Pacific-vasut északi szárnyának kiépítése, vagyis mintegy öt év óta van lakva s meglehet, valamikor Amerika Kaliforniájává nővi ki magát. Három hét előtt még a párisi boulevardokon sétáltam s most egy faházikó előtt álltam, mely az „Allens hotel“ kevely nevével viselte. Thompson városkájában, melynek alig van vagy 300 lakosa, a kanadai határra nyuló hegyek s öserdők középett. Milyen alakok! Flaneking, bórndrág és mocsino (indiai cipőfajta), az elmaradhatatlan patrontáska a rajta lógó nagy revolverrel. A vadászatot pár napja megnyitották — szept. 15-től január 1-ig — s mindenki készilődött. Itt találtam lord B-t Londonból s lord S-t Milanoból s gyorsan szedelőznöm kellett, hogy másnapra én is készen álljak.

Mindenkünk egy amerikait vett maga mellé a vadászatra, nekem különösen a helység legjobb és legismertebb vadásza jutott, a pensylvániai Fack Tidors, aki szüretelésére nézve német, ugyan egy szót sem tud németül s olyan vadász, hogy a világhírű Carverrel vetekedhetnék; a külseje ugyan olyan, mint valami utonállóé, de különben a világ legbecsületesebb embere. Csaknem 3 hónapig szakadatlanul vele együtt lakva, elég alkalmam volt őt megcsodálni. Szeptember 28-án reggel, 14-en vadászok, elhagytuk a várost lovainkon, miután legjobb lakosai hozzánk csatlakoztak, kis 14 markos lovaikon, magas, spanyolnyergekkel; két terhes kocsi sátorokkal s eleséggel megrakva jött utánunk, a Clartes Fork hegyi folyó mentén, mely aztán a Columbiába ömlik belé. Így haladtunk abban a pompás völgyben, melyet jobbra-balra 2—3000 lábnyi magas fenyőerdős hegység vesz körül. Estére célnál voltunk, fölöttünk a sátrakat s valamennyien hozzálátunk estelink elkészítéséhez. Virradatkor átkeltünk a folyón s megkezdődött a vadászat, olyan, a milyenről az európai csak álmodik, de módjában nem áll soha: szarvas, medve, farkas, róka, fécán, fajt és temérdek fogoly riadt föl a falka előtt s délig 22 szarvast és számtalan kisebb vadat ejtettünk el s este egy vándor indiáncsapatot, flatheads, kellett segítségre hívunk, hogy a legnagyobb vadat tanyánkba birjuk vinni.

Másnap S. kijelölte a medvecsapásokat s mi egyenként vadásztunk, esténként tanyánkon jöve ismét össze; aztán tovább haladva, egy hód lakára találtunk, de csak egy hódát ejtettünk; így vadásztunk 6 napig, tanyánkat folyton tovább-tovább útve fel.

Visszatérve néhány napig nyugodtunk s aztán egy nagyobb tourra indultunk, a 160 kilométerre fekvő British Columbia határához; ez uton jól megismerkedhettem a pompás földdel. Ha a vadászat szünetelt, ki-kirándultam egész a Pacific oceanhoz s Montana és Idaho minden nagyobb bányavárosához. Itt minden fejlődik, mindenütt építenek, új helységek keletkeznek. Naponta száz meg száz keletről jött kivándorlóval futnak be az óriási vonatok, a teherforgalom iszonyu a pályaházakban. Az arany és ezüst mesés bőségű, majdnem mindenki bányatulajdonos itt. Mindenki lelhet aranyeret s gyakran letérünk utunkról, hogy egy-egy heverő követ megvizsgáljunk. Nem is művelhetik addig az aknákat kellek, míg több város és olvasztóműhely nem keletkezik, aztán a munkabér is nagyon magas, ez idő szerint Stromberg báró barátom 3 1/2 dollár napibért fizet munkásainak azaz mintegy 8 ft 75 krt azonkívül ellátást, egy ács, egy asztalos 4 dollárt (10 ft) keres naponta. A bér nagyságára befolyással van a kimosott arany mennyisége. A föld még teljesen szabad, a város a kormány földjén áll s mindenkinek joga van földet foglalnia, csak hogy 5 esztendőig rajta kell laknia.

Mindenütt úzik a fafűrészelt is s egy-némelyik száz meg száz munkást foglalkoztat 3-4 dollár napidíj mellett. Az anyag ingyen van, csak a munkást kell fizetni. Ekkora famennyiséget életemben nem láttam. A völgyekben s mélyedésekben már minden be van telepítve — bár hideg éjei miatt buza termesztésre nem alkalmas e hely, a zab azonban jól terem. E most bekebelezett 41-ik állam jövőre, ezen a 90 millió hold földön azonban az állattenyésztés, a nemes-érc-bányászat s a fatenyésztés. A ló s a tehén egész esztendőn át a szabadban lehet mérőföldre, minden be van növe füvel s csak a nagyon szigorú teleken esik kár bennük. Az arany s ezüst bányák száma végnélküli! A fővárostól Montanától kezdve az idehői határig, e mintegy 600 kilométernyi területen van legkevesebb 5000 bánya!

Jelenlétünknek főképp a dűsgazdag B-ének mérőföldre híre ment, s mindenütt u. n. prospectorok jöttek elénk, hogy éremintákat s bányákat ajánljanak, Prospectoroknak itt a bányakutatókat nevezik. A legutolsó kínai kultúr, fel a volt Carlhög s az európai torryig minden rang és állás képviselve van a prospectorok közt. Nem könnyű dolog ez! Hónapokig a hegyek közt, az időjárás viszontagságának kitéve, töviről-hegyre összejárni a hegyeket, megvizsgálva minden köveket, hogy végül talán egy kis érc erecskére akadjanak!

Paradiesoma a vadásznak! Mindenekelőtt a medvék. Nem a hirhelt grisly, hanem a jámbor fekete s barna medve, mely ritkán védekezik s melynek bőrét 60-80 dollárral fizetik. — Meg aztán az elk, ez a szarvas faj, mely még csak Montanában s Idasában található s akkora mint egy jó erős ló. A karibos ez a szintén szarvasféle állat, s majd a valódi szarvasok, itt deer a nevük, valamivel kisebbek a mieinknél, aztán a hegyjuhok, kecskék, melyek az európai zergékhez hasonlítanak, ezüst szürke nagyon védett bérrel, a hód, a vidra s a számtalan szárnyas, melyek még egészen szelídek. A folyók s patakok pisztrángokkal telvők s a leggyakorlatlanabb horgász is dusan arathat.

Gyakran akadtam indiánokra, — egy ideig egy egész törzs követett bennünket, hogy a heverő vadat elkérje tőlünk. Tönkre van itt téve minden romantika; éppen olyanok, mint a mi cigányaink. A nők lovon modern szabású kalapokkal s művirágokkal! Mily barokk látvány! Hátukon ládába varrva gyermekük, csak fejcséke néz ki belőle. Ugynevezett flat head indiánok, békes törzsek, óriási földjeiken baromtenyésztést üznek.

Eppen ottlétünk mentek végbe az első választások; addig, öt éve városkánk nem volt sem hivatalnok, sem rendőrsége, s mindennek dacára bár száz meg száz idegen fordult meg, a világhírű Coena al' Alene bányát látni, sohasem fordult elő kibégás. Most választottak egy békebírot meg egy konstáblert. Egy egyszerű ember lett a békebíró, kinek a külvárosban van egy faházikója, két konyhája s reggelenként bejár kis kocsijával a városba, hogy eladja 4 kána tejét. Minden szerdán azonban áll a justice of peace s milliomosok hajlanak meg bírói ítélete előtt. Rendőrré egy játékláz tulajdonos lön. Fájdalom Montanában a játéklázak hatóságilag vannak engedélyezve s éjjel-nappal folyik a roulette, a farko meg az amerikai ferbli a „poker“. Vadásztársam Jack vadjait s bőreit vagy 400 dollárért (1000 ft) eladta, mert én is átadtam neki a magam részét, s elutazásom előtt pár nappal egész közönyösen beszélt el hogy egész vagyonát a faroasztalon hagyta az éjszaka! Az amerikai általában már szenvedélyes sportmann, hisz hol találunk a világon több oly kitűnő vadászt és lovast, de ép oly liberális aztán pénz dolgában is. Mert hisz könnyű a kereset s a kalandos vadászat, vagy aknákat kutathat, vagy mint mineur 10 ft napi bérért dolgozhat.

Butte a világ legnagyobb bányatelepe, van 30,000 lakosa, palotái és kunyhói, bankjai és játékházai, s a világ kalandosaitól össze verődött lakossága. Egypár magyart is lettem itt. A városok csak úgy nőnek ki a földből, mindenfelé vasutak épülnek s az élet sem drága. A bor, meg a kenyér olcsóbb, mint nálunk. A szerszámok, gépek s fegyverek tökéletesebbek, pontosabbak, mint bárhol Európában; Londonban s Párisban mindenütt amerikai fegyvereket kínáltak. Az amerikai golyós puská, a Winchester, a Marlin s a Colt páratlanok, s lord B. otthon hagyta drága angol puskáját s az amerikai Winchesterrel vadászott. — Az amerikaiak vadászatban ropantul fölülmultak bennünket. Sörétpuskát sohasem használnak, foglyokat, seregét szárnyasokat 500-1000 méterrel fejen találunk. Mi csak néztünk s bámultunk. Minden amerikai, az utolsó munkásig szenvedélyes sportman.

B. visszatért Európába, S. Californián át Indiába ment tigris vadászni; így én egyedül folytattam kirándulásaimat az amerikaikkal s miután a legnagyobb bányákat s a placer-eket azaz az aranyosokat is megnéztem, hazafelé indultam, nehogy későn érjem el az oceánt. Szinte nehéz volt e derék emberektől elszakadnom s vagy 100 angol mérföldre el is kísérték.

Utamról az új Dacota, Minesott állomásokon, a nyugot nagy városain át s a minden kényelemmel ellátott Overland Iréns-ben, valamint a talaj és földmívelési viszonyokról egy jövő cikkben!

N a p t á r. Március.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
25 Kedd	Gy. olt. B. A.	Gy. o. B. A.	13 Nicephor
26 Szer. Manó		Manó	14 Benedek
27 Csüt. Rupert		Rupert	15 Agap v.
28 Pént. 7 fájld. sz.		† Malchus	16 Sabina

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.

Helyettesítő: Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

1863. szám.

k. ig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebelezett Kerynya községében megürlt jegyzői állásra ezenel pályázat hirdetetik.

A jegyzői javadalmazás áll: 600 ft készpénz fizetésből, 2/3 telek föld haszonélvezete, szabad lakás és 24 km. kemény tűzfából.

Felhivattak a pályázni kívánók, hogy az 1883. évi I. t. c. 6. §-a és 1886. évi XXII. t. c. 74. §-a értelmében felszerelt folyamodványait legkésőbb **f. évi április hó 16-áig** annál is inkább ezen hivatalhoz betejessék, mert az utóbb érkező folyamodványok figyelembe vételni nem fognak.

Zomborban, 1890. évi március hó 19. én.

Poppovics Dusán,
főszolgabíró.

3-1

Hirdetmény.

Egy használt s a legjobb karban levő dr. Gaertner-féle „Ergostat“ **hajtógép**, és egy üres **házhely** a parknak átellenében, szabad kézből eladó. Bővebb értesítést ad **Pavlovits M.** kereskedő helyben.

866. 1890. sz.

Ada mezőváros előjáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye közigazgatási bizottságának 874./1887. sz. határozata és a nmét. m. kir. földművelésügyi miniszteriumnak 70,790. sz. alatt kelt magas rendelethez az adai gőzhajó-állomáshoz vezető kereszttel lefordási munkáinak biztosítása iránt ezenel árlejtési hirdetetik, mely árlejtés a zentai tek. főszolgabírói hivatal 2400./1890. sz. rendeletével **f. évi március hó 28-án reggeli 8 órára** Ada községi házához tüzetett ki.

Mely árverésre vállalkozni szándékozik a 363 ft 16 kr. kiküldési árnak megfelelő 10% bánatpénzzel azaz hivattak meg, hogy a munkát kereszttelvitelére vonatkozó terv, költségvetés és árlejtési feltételek Ada községi jegyzői irodájában a hivatalos órák alatt betekinthetők.

Ada, 1890. évi március hó 22. én.

Jablonszky Miksa Kerner Ferenc
jegyző. h. bíró.

Községek figyelmébe.

Egy teljesen jó karban levő, csaknem egészen új

Wertheim-szekerény

jutányos áron, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadója.

1710. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Bács Bodrogh vármegye hódásghai járásához tartozó 3200 lelket számláló, kizárólag német lakosságú Karavukova községben a községi orvosi állomás üresedésben lévén, arra az 1886. évi XXII. t. c. 82. §-a alapján pályázatot nyitok. Felhivattak tehát a pályázni kívánók, hogy az 1876. évi XIV. t. c. 143. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám **1890. évi április hó 24-éig** nyújtsák be.

A választási határnap a kérvények beérkezése után fog kitűzteni.

A községi orvos javadalmazása a következő:
1. Készpénzfizetés egy évre 600 ft.
2. Látogatási díj nappal 40 kr, éjjel 1 ft.
3. Orvosi rendelőny irásáért 20 kr.
4. Az orvos lakásán eszközözlendő orvosi vizsgálatért 20 kr.

5. Halott szemléért 20 kr.
Ezenkívül a megválasztandó orvos jogositva van **kézi gyógytárt tartani.**

Kelt Hódásghon, 1890. évi március hó 18. án.

Vissy József,
főszolgabíró.

3-1

Gyógyszertár

4000 frton felüli forgalommal, házzal együtt eladó. Első letét 12000 ft. Cím a kiadóhivatalban.

Zombor, 1890. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

16056 sz.
tkvi 1889.

Árverési hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Resch Adám végrehajtótól Müller Antal végrehajtást szenvedő elleni 266 ft 66 2/3 kr. törke követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén lévő, Doroszló fekvő, a doroszlói 525. számú tjkvben foglalt és felerészben Müller Antal és Müller Mihály nevében és felerészben Hiegl Katalin és Wittmann Lőrincné nevében álló A. I. 1-11. sorszám a. fételekből Müller Antalt megillető jutaléokra az árverést 1355 ft 50 krtban ezennel megállapított kiküldési árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1890. évi június hó 10-ik napján délelőtti 9 órakor** Doroszló községi házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési árban alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri reudelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1890. évi március hó 11. én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

3544. szám.

2-1

1890.

Birtokeladási árverési hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszteriumnak folyó évi március 9-én 27,535. sz. a kelt magas rendelethez közhírré tették, miszerint a kulai uradalomhoz tartozó Kula község határában fekvő Béla pusztai nagybérlet IX. számú 430⁸⁷⁵ holdas kincstári birtok örök eladása iránt 99,526 ft kiküldési ár mellett **Kulán a m. kir. kincstári ispánság hivatalos helyiségében folyó évi április hó 18-án délelőtti 9 órakor** írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni, melyre a kiküldési ár 10%-ával ellátott venni szándékozik ezenel meghívottak. Zárt írásbeli 50 kros bélyeggel és a 10% bánatpénzzel ellátott ajánlatok a kulai kincstári ispánságnál a szóbeli árverés megkezdése előtt benyújthatók, a hol a többi részletes feltételek is naponta betekinthetők. Utóajánlatok figyelmen kívül hagyatnak. Aradon, 1890. március hó 13-án. **M. kir. államjóságigazgatóság.** (Utánnomat nem díjaztatik.)

1457. szám.

kig. 1890.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye kebelezett Temerin 8000 lelket számláló községében üresedésben lévő állatorvosi állásra ezenel pályázatot nyitok, s felhivom mindazon okleveles állatorvost, ki ezen állást elnyerni kívánja, az ez iránti szabályszerűen felszerelt kérvényét **folyó évi április hó 23-ig** alulírottál nyújtsa be.

Ezen állással Temerin község pénztárából 300 ft s az ottani uraságtól 100 ft javadalmazás, 20 kr nappali és 30 kr éjjeli látogatási, valamint a hússzemlékért szabályrendeletileg megállapított díj jár.

Megjegyeztem, hogy a szomszédos Jarek községének folyamathat levő csatlakozása esetén ezen községtől is 100 ft javadalmazásban fog a megválasztott részesítettetni.

Ujvidéken, 1890. évi március hó 19. én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

3-1

133. szám.

1890.

Árverési hirdetmény.

Lok község előjárósága részéről ezenel közhírré tették, hogy a község tulajdonát képező és 2038 hold szárazföldre terjedő vadásztérlet az 1883. évi XX. t. c. értelmében hat egymás utáni évre vagyis 1890. évi április hó 1-től 1896. évi március hó 31-éig terjedő időtartamra, **folyó évi április hó 11-én délelőtti 9 órakor** Lok községi házában nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

A bérbeadás iránti feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Lokon, 1890. március hó 7. én.

Topavicza Sándor, Mityin Ignjat,
jegyző. 3-2 bíró.

1958. szám.

kig. 1890.

Pályázati hirdetmény.

Cservenka községben a községi állatorvosi állás megüresedésén, annak betöltésére pályázatot hirdetek és felhivom azokat, akik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **folyó évi április hó 15-ikéig** benyújtsák.

A betöltendő állással következő javadalmazás van összekötve:

1. 300 forint készpénz fizetés;
2. látogatási díj saját lakásán 20 kr, azonkívül 30 kr;
3. a hússzemle teljesítéséért 20, illetőleg apró jószágok után darabonként 10 kr.

Kulán, 1890. évi március hó 16. án.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

3-2